

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Факультет української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій
Кафедра перекладу, прикладної та загальної лінгвістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

 (доц. Л.О.Ярова)

« 15 » серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОК 14 ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО КРАЇН ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Галузь знань: 03 гуманітарні науки

(шифр, назва галузі)

Спеціальність: 035 Філологія

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Філологія (Германські мови та літератури (переклад англійська та німецька мови включно))

(назва)

Форма навчання денна

(денна, заочна,)

2024 – 2025 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО КРАЇН ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ, розроблена на основі освітньо-професійної програми Філологія (Германські мови та літератури (переклад англійська та німецька мови включно)),
(назва ОПП)

навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр за спеціальністю 035 Філологія
(шифр і назва спеціальності)

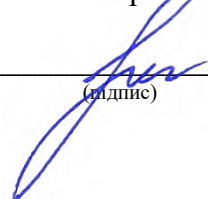
Розробник: Олійник Оксана Степанівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри перекладу, прикладної та загальної лінгвістики

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри перекладу, прикладної та загальної лінгвістики

Протокол № 1 від «15» серпня 2024 року

Завідувач кафедри перекладу,
прикладної та загальної лінгвістики

_____ (Ярова Л.О.) _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО КРАЇН ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ для студентів спеціальності 035 Філологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. ЦДУ імені В. Винниченка, 2024. 15 с.

© Олійник О.С., 2024 рік

© ЦДУ імені В. Винниченка, 2024 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>03 гуманітарні науки</u> (шифр і назва)	за вибором	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (назва)	Спеціальність: <u>035 Філологія</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
		3-й	3-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		5-й	5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітня програма: <u>Філологія (Германські мови та літератури (переклад англійська та німецька мови включно))</u> (шифр і назва)	Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	4 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		54 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
Вид контролю:			
екзамен	екзамен		

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО КРАЇН ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ або країнознавчо орієнтованої лінгвістики (Country-oriented Linguistics), полягає у вивченні специфіки національно (культурно) маркованих мовних і комунікативних одиниць англійської мови (АМ) у зіставленні з українською (УМ): *безеквівалентної лексики* (БЛ – найменування предметів і явищ, властивих АМ та відсутніх в УМ); *фоновій/конотативної лексики* (найменування предметів і явищ, які мають аналоги в зіставляваних лінгвокультурах, але які відрізняються специфікою форми, функціонування, узусу); англійських *фразеологізмів, паремій як носіїв національно-культурної інформації; прецедентних феноменів* (ПФ) англійської мови (актуальні в когнітивно-комунікативному аспекті прецедентні імена, висловлення, ситуації, тексти, позначення та зміст яких добре відомі представникам етнокультурних спільнот АМ, однак які відсутні в інших мовах).

Предмет дослідження лінгвокраїнознавства складає національна культурна семантика англійської мови, тобто зміст, який пов'язаний з особливостями економіки, географії, суспільного устрою, фольклору, літератури, всіх видів мистецтва, науки, деталями побуту, звичаями та традиціями англійської мови: США, Великої Британії, Канади, Австралії, Нової Зеландії. Національно (культурно) маркована лексика становить значні труднощі при перекладі,

сприйнятті на слух варіантів англійської мови (американського, британського тощо), що може утруднювати процес усної та письмової медіації в міжкультурній комунікації.

Завдання:

- оволодіти базовими поняттями лінгвокраїнознавчої теорії слова та тексту;
- сформувати адекватне розуміння національно-культурної специфіки англомовних слів і словосполучень, автентичного англійського тексту та мовлення.
- уміти оперувати англомовною лексикою з національно-культурною семантикою у ситуаціях міжкультурної комунікації;
- уміти класифікувати БЛ за тематичним критерієм;
- адекватно і правильно перекладати БЛ в художніх та нехудожніх текстах;
- вживати БЛ у діалогічному та монологічному мовленні, що сприяє розвитку лінгвокультурної компетентності студентів;

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

загальні	фахові
<p>Інтегральна. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК.2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК.4 Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК.5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК.6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК.7 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК.8 Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК.9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК.11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК.12 Навички використання інформаційних і технологій.</p>	<p>ФК.2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.</p> <p>ФК.4 Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.</p> <p>ФК.7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, перекладацьких, технологічних відомостей та фактів, інтерпретації та перекладу тексту.</p> <p>ФК.8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.</p> <p>ФК.10 Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (передусім, перекладознавчий) аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p> <p>ФК.13 Усвідомлення базових уявлень про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов у контрастивному аспекті; фонетичний, лексичний, граматичний, синтаксичний рівні мови, її стилістику; здатність використовувати їх у професійній діяльності перекладача.</p> <p>ФК.15 Усвідомлення сутності й соціального значення майбутньої професії, основних тенденцій розвитку світової індустрії перекладу, зокрема в її українському розрізі.</p> <p>ФК.16 Здатність орієнтуватися в</p>

	обраній філологічній спеціалізації, що стосується способів, методів, прийомів виконання усного/письмового, реферованого, анотованого перекладу з метою подолання лінгвокультурного бар'єру, перед- і післяперекладацького аналізу тексту, редагування тексту перекладу, застосування ПЗ та сучасних мультимедійних технологій в перекладі, організації та менеджменту перекладацьких проєктів тощо.
--	---

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

Використовуючи набуті знання з фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін бакалавр повинен:

ПРН.1 Вільно спілкуватися з професійних питань (передусім, перекладу) із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН.2 Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури (передусім, перекладу) та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН.3 Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН.5 Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН.7 Розуміти основні проблеми філології (передусім, галузі перекладу) та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН.9 Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН.14 Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для ефективного розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя (передусім із погляду перекладача).

ПРН.15 Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів з огляду на перекладацьку діяльність.

ПРН.17 Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованій сфері професійної діяльності перекладача та/або навчання.

ПРН.18 Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі перекладу та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН.19 Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології (передусім, перекладу).

ПРН.20 Розуміти мову як особливу знакову систему та її будову в контрастивному аспекті; знати, як її фонетичний, лексичний, граматичний, синтаксичний рівні реалізуються в професійній діяльності перекладача.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть:

оволодіти системою фонових знань, яка включає в себе світосприйняття та погляди, що домінують в сучасних англomовних суспільствах, ключові національні цінності, норми комунікативної та немовної поведінки;

набути знань оригіналу та перекладу мовного вираження прецедентних феноменів англomовних лінгвокультур;

коректно розуміти та вживати англомовну лексику з національно-культурною семантикою;

використовувати лінгвокраїнознавчі знання в іншомовній усній та письмовій комунікації з метою здійснення адекватного перекладу художніх і фахових текстів;

уміти правильно відтворювати англійські мовні реалії у перекладі художніх і нехудожніх текстів;

здійснювати аналіз мови з метою виявлення національно-культурної, професійної семантики, а також виконувати лінгвокраїнознавчий аналіз текстів;

користуватися лінгвокраїнознавчими, фразеологічними, етимологічними словниками та довідниковою літературою для визначення національно-культурної специфіки лексичних одиниць.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Лінгвокраїнознавство у фаховій підготовці перекладача

1 Ключові поняття лінгвокраїнознавства (ЛКр).

2 Культурологічні засади ЛКр: культура (визначення та складники).

3 Когнітивні засади ЛКр: ментефакти, концептуальна картина світу, когнітивна база носія мови та лінгвокультури.

4 Національно-мовні картини світу (НМКС) як фіксація концептуальної картини світу (ККС).

5. Експлікування культурно детермінованих феноменів у лексико-фразеологічному рівні мови.

Тема 2. Прецедентні феномени як засіб вираження національно-культурної інформації

1 Прецедентні феномени (ПФ) як основний компонент когнітивної бази носія мови та засіб вербалізації культурно-специфічної інформації.

2 Типологія прецедентних феноменів: прецедентні імена, прецедентні висловлення, прецедентні тексти, прецедентні ситуації.

Тема 3. Лексика з лінгвокраїнознавчим компонентом

1. Визначення та класифікації лексики з національно культурним компонентом.

2. Безеквівалентна лексика (БЛ) та реалії: визначення та співвідношення понять.

3. Лексичний фон і фонова лексика.

4. Конотація та конотативна лексика.

5. Фразеологізми, паремії як носії національно-культурної інформації.

6. Особливості перекладу лексичних одиниць з національно-культурним

компонентом.

Тема 4. Лінгвокраїнознавство Великої Британії

1 Географічні (назви географічних об'єктів, флори, фауни, природних зон) та адміністративні реалії. Топоніми як джерело фонових знань про британську культуру. Офіційні та неофіційні назви адміністративних одиниць Великої Британії. Британські етноніми.

2 Мовні реалії суспільно-політичного життя та ЗМІ Великої Британії (державні символи, законодавча та виконавча гілки влади, судова система, політичні партії, виборча система, медіа).

3 Мовні реалії як джерело фонових знань про систему освіти, культури (література, кіно, музика, театр) Великої Британії.

4 Етнографічні реалії Великої Британії (реалії побуту, житла, гроші, міри, їжа, напої, відпочинок, звичаї, традиції, свята).

5 Історичні, фольклорні, ономастичні реалії Великої Британії.

6 Національно-культурна специфіка комунікативної поведінки носіїв британської лінгвокультури. Британські лінгвокультурні типажі.

Тема 5. Лінгвокраїнознавство США

1 Географічні (назви географічних об'єктів, флори, фауни, природних зон) та адміністративні реалії США. Топоніми як джерело фонових знань про американську культуру. Офіційні та неофіційні назви й аббревіатури штатів США. Назви жителів штатів.

2 Мовні реалії суспільно-політичного життя та ЗМІ США (державні символи, законодавча та виконавча гілки влади, судова система, політичні партії, виборча система, медіа).

3 Мовні реалії як джерело фонових знань про систему освіти, культури (література, кіно, музика, театр) США.

4 Етнографічні реалії США (реалії побуту, житла, гроші, міри, їжа, напої, відпочинок, звичаї, традиції, свята).

5 Історичні, фольклорні, ономастичні реалії США.

6 Національно-культурна специфіка комунікативної поведінки носіїв американської лінгвокультури. Американські лінгвокультурні типи.

Тема 6. Лінгвокраїнознавство Канади

1 Географічні (назви географічних об'єктів, флори, фауни, природних зон) та адміністративні реалії. Топоніми як джерело фонових знань про канадську культуру. Офіційні та неофіційні назви адміністративних одиниць Канади. Канадські етноніми.

2 Мовні реалії суспільно-політичного життя та ЗМІ Канади (державні символи, законодавча та виконавча гілки влади, судова система, політичні партії, виборча система, медіа).

3 Мовні реалії як джерело фонових знань про систему освіти, культури (література, кіно, музика, театр) Канади.

4 Етнографічні реалії Канади (реалії побуту, житла, гроші, міри, їжа, напої, відпочинок, звичаї, традиції, свята).

5 Історичні, фольклорні, ономастичні реалії Канади.

6 Національно-культурна специфіка комунікативної поведінки носіїв канадської лінгвокультури. Лінгвокультурний типаж КАНАДІЄЦЬ.

Тема 7. Лінгвокраїнознавство Австралії

1 Географічні (назви географічних об'єктів, флори, фауни, природних зон) та адміністративні реалії Австралії. Топоніми як джерело фонових знань про австралійську культуру. Офіційні та неофіційні назви адміністративних одиниць Австралії. Австралійські етноніми.

2 Мовні реалії суспільно-політичного життя та ЗМІ Австралії (державні символи, законодавча та виконавча гілки влади, судова система, політичні партії, виборча система, медіа).

3 Мовні реалії як джерело фонових знань про систему освіти, культури (література, кіно, музика, театр) Австралії.

4 Етнографічні реалії Австралії (реалії побуту, житла, гроші, міри, їжа, напої, відпочинок, звичаї, традиції, свята).

5 Історичні, фольклорні, ономастичні реалії Австралії.

8 Національно-культурна специфіка комунікативної поведінки носіїв австралійської лінгвокультури. Лінгвокультурний типаж АВСТРАЛІЄЦЬ.

Тема 8. Лінгвокраїнознавство Нової Зеландії

1 Географічні (назви географічних об'єктів, флори, фауни, природних зон) та адміністративні реалії Нової Зеландії. Топоніми як джерело фонових знань про новозеландську культуру.

2 Мовні реалії суспільно-політичного життя, ЗМІ, системи освіти, культури Нової Зеландії.

3 Етнографічні реалії (реалії побуту, житла, гроші, міри, їжа, напої, відпочинок, звичаї, традиції, свята) Нової Зеландії.

4 Історичні, фольклорні, ономастичні реалії Нової Зеландії. Національно-культурна специфіка комунікативної поведінки носіїв новозеландської лінгвокультури.

Тема 9. Лінгвокраїнознавство Ірландії

1 Географічні (назви географічних об'єктів, флори, фауни, природних зон) та адміністративні реалії Топоніми як джерело фонових знань про ірландську культуру.

2 Мовні реалії суспільно-політичного життя, системи освіти, культури Ірландії.

3 Етнографічні реалії (реалії побуту, житла, гроші, міри, їжа, напої, відпочинок, звичаї, традиції, свята) Ірландії.

4 Історичні, фольклорні, ономастичні реалії Ірландії. Національно-культурна специфіка комунікативної поведінки носіїв ірландської лінгвокультури.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього -го	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд.	СРС		л	п	лаб	інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Лінгвокраїнознавство у фаховій підготовці перекладача	4	2	0	0		2	2	0	0			2
Тема 2. Прецедентні феномени як засіб вираження національно-культурної інформації	4	2	0	0		2	5	1	0			4
Тема 3. Лексика лінгвокраїнознавчим компонентом	6	2	0	0		4	7	1	0			6
Тема 4. Лінгвокраїнознавство Великої Британії	18	2	6	0		10	24	2	2			20
Тема 5. Лінгвокраїнознавство США	18	2	6	0		10	24	2	2			20
Тема 6. Лінгвокраїнознавство Канади	12	2	2	0		8	10	0	0			10
Тема 7. Лінгвокраїнознавство Австралії	11	1	2	0		8	10	0	0			10
Тема 8. Лінгвокраїнознавство Нової Зеландії	9	1	2	0		6	4	0	0			4
Тема 9. Лінгвокраїнознавство Ірландії	8	2	2	0		4	4	0	0			4
Усього годин	90	16	20	0		54	90	6	4			80
ІНДЗ												
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин												

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Лінгвокраїнознавство у фаховій підготовці перекладача	2
2	Тема 2. Прецедентні феномени як засіб вираження національно-культурної інформації	2
3	Тема 3. Лексика з лінгвокраїнознавчим компонентом та особливості її перекладу	2
4	Тема 4. Лінгвокраїнознавство Великої Британії	2
5	Тема 5. Лінгвокраїнознавство США	2
6	Тема 6. Лінгвокраїнознавство Канади	2
7	Тема 7. Лінгвокраїнознавство Австралії	1
8	Тема 8. Лінгвокраїнознавство Нової Зеландії	1
9	Тема 9. Лінгвокраїнознавство Ірландії	2
	Разом	16

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 2. Прецедентні феномени як засіб вираження національно-культурної інформації	1
2	Тема 3. Лексика з лінгвокраїнознавчим компонентом та особливості її перекладу	1
3	Тема 4. Лінгвокраїнознавство Великої Британії	2
4	Тема 5. Лінгвокраїнознавство США	2
	Разом	6

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Тема 4. Лінгвокраїнознавство Великої Британії	6
2	Тема 5. Лінгвокраїнознавство США	6
3	Тема 6. Лінгвокраїнознавство Канади	2
4	Тема 7. Лінгвокраїнознавство Австралії	2
5	Тема 8. Лінгвокраїнознавство Нової Зеландії	2
6	Тема 9. Лінгвокраїнознавство Ірландії	2
	Разом	20

4.2.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 4. Лінгвокраїнознавство Великої Британії	2
2	Тема 5. Лінгвокраїнознавство США	2
	Разом	4

4.3. Теми лабораторних занять

4.3.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Не передбачено	

4.3.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено	

4.4. Завдання для самостійної роботи

4.4.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Лінгвокраїнознавство у фаховій підготовці перекладача	2
2	Тема 2. Прецедентні феномени як засіб вираження національно-культурної інформації	2
3	Тема 3. Лексика з лінгвокраїнознавчим компонентом	4
4	Тема 4. Лінгвокраїнознавство Великої Британії	10
5	Тема 5. Лінгвокраїнознавство США	10
6	Тема 6. Лінгвокраїнознавство Канади	8
7	Тема 7. Лінгвокраїнознавство Австралії	8
8	Тема 8. Лінгвокраїнознавство Нової Зеландії	6
9	Тема 9. Лінгвокраїнознавство Ірландії	4
	Разом	54

4.4.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Лінгвокраїнознавство у фаховій підготовці перекладача	2
2	Тема 2. Прецедентні феномени як засіб вираження національно-культурної інформації	4
3	Тема 3. Лексика з лінгвокраїнознавчим компонентом	6
4	Тема 4. Лінгвокраїнознавство Великої Британії	20
5	Тема 5. Лінгвокраїнознавство США	20
6	Тема 6. Лінгвокраїнознавство Канади	10
7	Тема 7. Лінгвокраїнознавство Австралії	10
8	Тема 8. Лінгвокраїнознавство Нової Зеландії	4
9	Тема 9. Лінгвокраїнознавство Ірландії	4
	Разом	80

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Не передбачено

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО КРАЇН ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів.

З метою формування професійних компетентностей використовуються інноваційні методи навчання – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм, опрацювання дискусійних питань, тощо). За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи. Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності охоплюють – усний контроль; письмовий контроль; самоконтроль та взаємоконтроль.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти. Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності. Засоби оцінювання результатів навчання охоплюють: - екзамен; - стандартизовані тести; - перегляд відео лінгвокраїнознавчої тематики, обговорення прочитаних країнознавчих текстів та статей, виконання практичних завдань лінгвокраїнознавчої спрямованості.

Використовуються усний і письмовий методи контролю.

Поточний контроль. *Завданням поточного контролю* є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацювати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Підсумковий контроль. *Завданням підсумкового контролю* є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, умінь сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

- 1 Ключові поняття лінгвокраїнознавства (ЛКр).
- 2 Культурологічні засади ЛКр: культура (визначення та складники).
- 3 Когнітивні засади ЛКр: ментефакти, концептуальна картина світу, когнітивна база носія мови та лінгвокультури.
- 4 Національно-мовні картини світу (НМКС) як фіксація концептуальної картини світу (ККС).
5. Прецедентні феномени (ПФ) як основний компонент когнітивної бази носія мови та засіб вербалізації культурно-специфічної інформації. Типологія прецедентних феноменів.
6. Визначення та класифікації лексики з національно культурним компонентом.
7. Безеквівалентна лексика (БЛ) та реалії: визначення та співвідношення понять.
8. Лексичний фон і фонова лексика.
9. Конотація та конотативна лексика.
10. Фразеологізми, паремії як носії національно-культурної інформації.
11. Особливості перекладу лексичних одиниць з національно-культурним компонентом.
12. Географічні та адміністративні реалії Великої Британії. Офіційні та неофіційні назви адміністративних одиниць Великої Британії. Британські етноніми.
13. Мовні реалії суспільно-політичного життя та ЗМІ Великої Британії (державні символи, законодавча та виконавча гілки влади, судова система, політичні партії, виборча система, медіа).
14. Мовні реалії як джерело фонових знань про систему освіти, культури (література, кіно, музика, театр) Великої Британії.
15. Етнографічні реалії, історичні, фольклорні, ономастичні реалії Великої Британії.
16. Національно-культурна специфіка комунікативної поведінки носіїв британської лінгвокультури. Британські лінгвокультурні типажі.
17. Географічні (назви географічних об'єктів, флори, фауни, природних зон) та адміністративні реалії США.
18. Топоніми як джерело фонових знань про американську культуру. Офіційні та неофіційні назви й аббревіатури штатів США. Назви жителів штатів.
19. Мовні реалії суспільно-політичного життя та ЗМІ США (державні символи, законодавча та виконавча гілки влади, судова система, політичні партії, виборча система, медіа).
20. Мовні реалії як джерело фонових знань про систему освіти, культури (література, кіно, музика, театр) США.
21. Етнографічні, історичні, фольклорні, ономастичні реалії США.

22. Національно-культурна специфіка комунікативної поведінки носіїв американської лінгвокультури. Американські лінгвокультурні типи.
23. Географічні та адміністративні реалії Канади. Топоніми як джерело фонових знань про канадську культуру. Офіційні та неофіційні назви адміністративних одиниць Канади. Канадські етноніми.
24. Мовні реалії суспільно-політичного життя та ЗМІ Канади (державні символи, законодавча та виконавча гілки влади, судова система, політичні партії, виборча система, медіа).
25. Мовні реалії як джерело фонових знань про систему освіти, культури (література, кіно, музика, театр) Канади.
26. Етнографічні реалії, історичні, фольклорні, ономастичні реалії Канади.
27. Національно-культурна специфіка комунікативної поведінки носіїв канадської лінгвокультури. Лінгвокультурний типаж КАНАДІЄЦЬ.
28. Географічні та адміністративні реалії Австралії. Топоніми як джерело фонових знань про австралійську культуру. Офіційні та неофіційні назви адміністративних одиниць Австралії. Австралійські етноніми.
29. Мовні реалії суспільно-політичного життя та ЗМІ Австралії (державні символи, законодавча та виконавча гілки влади, судова система, політичні партії, виборча система, медіа).
30. Мовні реалії як джерело фонових знань про систему освіти, культури (література, кіно, музика, театр) Австралії.
31. Етнографічні, історичні, фольклорні, ономастичні реалії Австралії.
32. Національно-культурна специфіка комунікативної поведінки носіїв австралійської лінгвокультури. Лінгвокультурний типаж АВСТРАЛІЄЦЬ
33. Нової Зеландії. Топоніми як джерело фонових знань про новозеландську культуру.
34. Мовні реалії суспільно-політичного життя, ЗМІ, системи освіти, культури Нової Зеландії.
35. Етнографічні, історичні, фольклорні, ономастичні реалії Нової Зеландії. Національно-культурна специфіка комунікативної поведінки носіїв новозеландської лінгвокультури.
36. Географічні та адміністративні реалії Ірландії. Топоніми як джерело фонових знань про ірландську культуру.
37. Мовні реалії суспільно-політичного життя, системи освіти, культури Ірландії.
38. Етнографічні, історичні, фольклорні, ономастичні реалії Ірландії. Національно-культурна специфіка комунікативної поведінки носіїв ірландської лінгвокультури.

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточний контроль	Самостійна робота студента	Екзамен
Середній бал (за 5-бальною шкалою) за виконання поточних завдань * коеф 8	Укладання глосарію за опрацьованим матеріалом Макс. бал: 10	1) Тестові завдання на 20 одиниць контролю: макс. 10 балів (1 од. контролю = 0,5 бала) 2) Переклад з аркуша тексту з БЛ: макс. 10 балів 3) Переклад 20 речень з БЛ з англійської на українську: макс. 20 балів
	Письмовий переклад 2 текстів з БЛ Макс. бал за переклад: 5	
40	20	40
100 балів		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ВМІННЯ ПЕРЕКЛАДУ З АРКУША

№ п/п	Аспект оцінювання	Бали	Шкала
1	Еквівалентне відтворення змісту	1,0	загальне розуміння та цілісність
2	Точність відтворення деталей	1,0	передача власних назв, дат, кількісних даних та одиниць вимірювання, послідовності подій
3	Якість передачі мовних одиниць	1,0	коректний вибір слів, граматичних структур
4	Дикція	1,0	гучність, чіткість вимови, відсутність вимовних помилок
5	Природність мовлення	1,0	плавне мовлення, адекватна швидкість мовлення, відсутність тривалих пауз, повторів і перефразувань

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВОГО ПЕРЕКЛАДУ / ЗАВДАНЬ ІЗ РЕДАГУВАННЯ

	Категорія помилки	Вид помилки	Кількість балів, яка віднімається від оцінки
1	Правильність перекладу	Неправильний переклад	-0,5
		Неперекладений фрагмент	-0,5
		Непотрібне додавання/опущення	-0,3
		Надлишкова/недостатня деталізація	-0,2
2	Вільне володіння мовою	Граматична помилка	-0,5
		Орфографічна помилка	-0,2
		Пунктуаційна помилка	-0,2
3	Уживання активного вокабуляра	Уживання лексичної одиниці, яка відсутня в активному вокабулярі	-0,5
		Відсутність єдності	-0,2
4	Стиль	Недостатньо розвинене мовно-стилістичне чуття	-0,2
		Порушення норм функціонального стилю	-0,2
		Порушення стильової єдності тексту	-0,2

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Береговенко Н.С., Демченко Н. С. *Лінгвокраїнознавство країн першої іноземної мови* (англійська): навчально-методичний посібник. Біла Церква: БНАУ, 2021. 150 с.
2. Гапонів А.Б., Возна М.О. *Лінгвокраїнознавство. Англomовні країни*. Підручник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2018. 348 с.
3. Башманівський О. Л., Вигівський В. Л., Моркотун С. Б. *Лінгвокраїнознавство*. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018. 98 с.
4. *Лінгвокраїнознавство: практикум* / уклад.: О.М. Линтвар, Ю.М. Плетенецька. К.: НАУ, 2020. 76 с.
5. Линтвар, О. *Лінгвокраїнознавство як необхідна освітня компонента підготовки майбутніх перекладачів. Актуальні питання іноземної філології, 2022, 16. С. 51–56.*

Допоміжна

1. Заньковська Г.Д. *Лінгвокультурологія у колі суміжних лінгвістичних наук. Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Серія Філологічна. 2009. Вип. 11. С. 35–40.*
2. Зорівчак Р. П. *Реалія і переклад* (на матеріалі англomовних перекладів української прози). Львів: Вид-во при Львів. ун-ті, 1989. 216 с.
3. Манакін В.М. *Мова і міжкультурна комунікація*. Навч. посібник для університетів. Київ: Академія, 2012. 285 с.
4. Селіванова О.І. *English Trough Cultures*. К.: Ленвіт, 2013. 480 с
5. Єремєєва І. А. *Теоретичне країнознавство : підруч.* Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 144 с.
6. *Канадознавство: мова і суспільство: кол. моногр. = Canadian Studies: Language and Society: collective monograph.* Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 208 с.
7. Кашуба М. В., Реконвальд Н. В. *Лінгвокраїнознавство Великобританії: навчальний посібник*. Одеса, Фенікс, 2021. 82 с.
8. Колесник К. Е. *Географія, історія, культура Австралії : конспект лекцій*. Харків : УкрДУЗТ, 2022. 82 с.

5.2. Методичне забезпечення

5.3. Інформаційні ресурси

- 1 [American Culture Resources](https://americanenglish.state.gov/culture-music-and-game-resources) URL: <https://americanenglish.state.gov/culture-music-and-game-resources>
- 2 U.S. Culture Songs and Games. URL: <https://americanenglish.state.gov/culture-music-and-game-resources>
- 3 Celebrate! Holidays in the U.S.A. URL: <https://americanenglish.state.gov/resources/celebrate-holidays-usa>
- 4 American English Webinars. URL: <https://americanenglish.state.gov/resources/american-english-webinars>
- 5 US Elections and American English. URL: <https://www.bbc.co.uk/learningenglish/>

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральнoукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка».

